

EKONOMIE

GRAAD 10

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 3 Augustus 2022

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

BASIESE EKONOMIESE KONSEPTE

1. Produk A kan beskryf word as 'n behoefte en Produk B kan beskryf word as 'n begeerte. Watter van die volgende stellings onderskei die beste tussen Produk A en Produk B?
 - A Produk A is noodsaaklik vir oorlewing, terwyl Produk B addisionele goedere is wat verbruikers kan bekostig.
 - B Produk A word gerugsteun deur die vraag, terwyl Produk B nie deur die vraag gerugsteun word nie en as sodanig 'n behoefte is.
 - C Produk A en Produk B is nodig om die lewenstandaard te verbeter en is dus in wese dieselfde ding.
 - D Produk A word verlang, net soos Produk B. Produk B is egter nie nodig nie.

2. 'n Ekonoom bepaal die uitwerking van COVID-19 op die produksie van goedere in Suid-Afrika gedurende 2021. Dit kan beskou word as deel van:
 - A mikro-ekonomie.
 - B makro-ekonomie.
 - C openbare ekonomie.
 - D ontwikkelingseconomie.

3. Watter een van die volgende beïnvloed nie positiewe ekonomie nie?
 - A Statistiese data verkry.
 - B Feite verkry deur navorsing.
 - C Waarneming van verskynsels.
 - D Mense se menings oor kwessies.

4. Watter een van die volgende modelle sal deur 'n mikro-ekonoom gebruik word?
 - A Die vraag- en aanbodgrafiek vir Produk Y.
 - B Die Lorenz-kurwe.
 - C Die produksie-moontlikheidskurwe van Land A.
 - D Die sirkelvloei-ekonomiese model.

BASIESE EKONOMIESE PROBLEEM

5. 'n Huishouding ruil surplusgroente wat hulle gekweek het, vir eiers wat die bure se hoenders gelê het. Dit kan beskryf word as:
 - A direkte produksie.
 - B ruilhandel.
 - C indirekte oordragte.
 - D besteding.

6. Arbeid is 'n faktor van produksie omdat:
 - A die waarde daarvan in die ekonomie vermeerder kan word.
 - B hoe meer produktief dit is, hoe hoër is die produktiewe doeltreffendheid.
 - C dit 'n hulpbron is wat kan bydra tot uitset.
 - D die koste daarvan verminder kan word indien nodig.

7. Produk T is 'n ekonomiese goed. Produk T:
- A het geleentheidskoste.
 - B is 'n produksiefaktor.
 - C verhoog ekonomiese doeltreffendheid.
 - D is die teenoorgestelde van Produk S wat 'n openbare goed is.
8. Ekonomie probeer om die probleem van skaarsheid te verlig deur te verseker dat hulpbronne optimaal gebruik word. Watter een van die volgende is nie 'n bron van kommer vir ekonomie nie?
- A Waarvoor hulpbronne gebruik word.
 - B Waar hulpbronne gebruik word.
 - C Hoe hulpbronne gebruik word.
 - D Wie voordeel trek uit die resultaat van die hulpbronne wat gebruik word.
9. Watter van die volgende beskryf die konsep **skaarste** die beste?
- A Die hoeveelheid wat gevra word, is groter as die hoeveelheid wat teen die basisprys verskaf word.
 - B 'n Marktoestand van 'n spesifieke goed teen 'n spesifieke prys.
 - C 'n Uitwaartse verskuiwing van die vraagkurwe terwyl die aanbod konstant bly.
 - D 'n Natuurlike beperking op die hulpbron wat nie aangevul kan word nie.
10. 'n Graad 12-leerder beplan om volgende jaar universiteit toe te gaan. Die totale koste van klasgelde en boeke is R50 000. Die koste van verblyf in 'n universiteitskoshuis is R25 000. As sy nie universiteit toe gaan nie, sal sy by die huis by haar ouers bly. Haar totale kamerhuur en verblyf sal R5 000 beloop. Boonop sal sy kan werk en R100 000 vir die jaar kan verdien.
- Wat sal die geleentheidskoste wees om universiteit toe te gaan in terme van verblyf alleen?
- A R5 000
 - B R20 000
 - C R25 000
 - D R50 000

DIE SIRKELVLOEIDIAGRAM

11. Die drie belangrikste vloei in die makro-ekonomiese model is:
- A vraag, aanbod en ewewig.
 - B faktore van produksie, indiensneming en vergoeding.
 - C C+I+G.
 - D produksie, inkomste en uitgawes.
12. Watter van die volgende is inspuittings in die sirkelvloei van inkomste?
- A Besparing, belegging, uitvoere en belasting.
 - B Belegging, belasting en invoer.
 - C Besparing, belasting en invoer.
 - D Belegging, staatsbesteding en uitvoere.

13. Watter kombinasie is 'n voorbeeld van 'n finale goed en 'n intermediêre goed?

	Finale goed	Intermediêre goed
A	'n Nuwe iPad gekoop deur 'n leerder.	'n Nuwe skootrekenaar gekoop deur 'n besigheid.
B	'n Nuwe handboek gekoop deur 'n leerder.	'n Gebruikte handboek gekoop deur 'n leerder.
C	'n Tenk petrol deur jou gekoop vir jou bromponie.	Vliegtuigbrandstof gekoop deur Kulula.
D	'n Nuwe fiets gekoop deur 'n leerder.	'n Gebruikte bakkie wat deur 'n tweedehandse motorhandelaar gekoop is.

BESIGHEIDSIKLUSSE

14. Gedurende die ___ fase van die sakesiklus sal beide rentekoerse en inflasie op hul laagste vlakke wees.

- A uitbreiding
- B herstel
- C depressie
- D resessie

15. Die huidige inval in die Oekraïne kan veranderinge in die vlak van ekonomiese aktiwiteite in die Oekraïne veroorsaak. Die redes vir hierdie verandering kan die beste beskryf word as _____ redes.

- A eksogene
- B endogene
- C strukturele
- D ekonomiese

16. Sloerende aanwysers is aanwysers wat normaalweg:

- A in dieselfde rigting verander as wat die ekonomie verander.
- B in 'n ander rigting verander as wat die ekonomie verander.
- C reageer op 'n verandering in die ekonomie nadat die veranderinge plaasgevind het.
- D geen effek toon wanneer die ekonomie verander nie.

17. Neigings is 'n voorbeeld van voorspellings gebaseer op:

- A historiese data.
- B ekonometriese modelle.
- C ekstrapolasie.
- D bewegende gemiddeldes.

DINAMIKA VAN MARKTE

18. Die totale nut wat verkry word uit die gebruik van opeenvolgende eenhede van Produk P neem af. Marginale nut is:

- A toenemend.

- b negatief.
- c positief.
- d nul.

19. Watter van die volgende tipes ekonomie beskryf die ekonomie van die RSA?

- A 'n Bevelsekonomie.
- B 'n Markekonomie.
- C 'n Gemengde ekonomie.
- D 'n Beplande ekonomie.

20. Bryan maak 'n nuwe winkel oop wat luukse parfuum van ongeveer 80 verskillende handelsmerke verkoop. Sy winkel funksioneer in die _____ mark.

- A perfekte
- B monopolistiese mededinging
- C oligopolie
- D monopolie

21. Land H het 'n suiwer vryemarke ekonomie. Die funksie van die regering is om:

- A die vlak van minimumlone vas te stel.
- B eiendomsregte te beskerm.
- C te besluit hoe produksie georganiseer moet word.
- D meriete goedere te verskaf.

22. Watter een van die volgende stellings is korrek?

- A Beide 'n verandering in hoeveelheid gevra en 'n verandering in vraag is bewegings langs die vraagkurwe, slegs in verskillende rigtings.
- B Beide 'n verandering in hoeveelheid gevra en 'n verandering in vraag is verskuiwings van die vraagkurwe, slegs in verskillende rigtings.
- C 'n Verandering in hoeveelheid gevra, is 'n beweging langs die vraagkurwe en 'n verandering in vraag is 'n verskuiwing van die vraagkurwe.
- D 'n Verandering in vraag is 'n beweging langs die vraagkurwe en 'n verandering in hoeveelheid wat gevra word is 'n verskuiwing van die vraagkurwe.

23. Die vraag na Produk B verhoog en verskuif die vraagkurwe as gevolg van verhoogde advertensies deur die vervaardigers van Produk B. Hoe sou jy die situasie in die mark beskryf onmiddellik na die verskuiwing in vraag en teen die "ou" ewewigsprys, gegewe dat niks met die aanbodkurwe gebeur het nie?

- A Surplus vraag.
- B Nie genoeg inligting om die vraag te beantwoord nie.
- C Surplus aanbod.
- D Surplus produksie.

24. As die vraag- en aanbodkurwes vir 'n kommoditeit na regs verskuif en die verskuiwing in vraag is groter as die verskuiwing in aanbod, sal die nuwe ewewig in vergelyking met die aanvanklike ewewig gekenmerk word deur:

- A dieselfde prys en hoeveelheid.

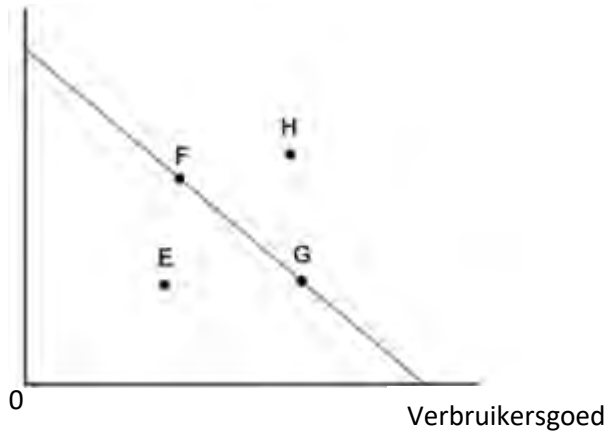
- B 'n laer prys en hoeveelheid.
- C 'n hoër prys en 'n laer hoeveelheid.
- D 'n hoër prys en hoeveelheid.

PRODUKSIEMOONTLIKHEIDSKURWE

25. Watter EEN van die volgende ekonomiese konsepte word nie deur 'n produksiemoontlikheidskurwe gedemonstreer nie?
- A Prys
 - B Skaarsheid
 - C Keuse
 - D Geleentheidskoste
26. Die konsep wat die afwaartse helling van 'n produksiemoontlikheidskurwe die beste verduidelik is:
- A toenemende marginale geleentheidskoste.
 - B relatiewe skaarste.
 - C die wet van vraag en hoeveelheid gevra.
 - D selektiewe keuse aanname.
27. Produk A en Produk B word gebruik om behoeftes te bevredig. Die onverskilligheidskurwe (indifference curve) is:
- A 'n 45° lyn vanaf die oorsprong.
 - B 'n konveks vanaf die oorsprong.
 - C 'n horisontale reguit lyn.
 - D 'n vertikale reguit lyn.
28. 'n Voertuigvervaardiger verhoog die produksie van een motor. Die addisionele inkomste wat verkry word is groter as die addisionele koste wat aangegaan is.
- A Die vervaardiger moet die motor produseer, aangesien dit winsgewend is om dit te doen.
 - B Die vervaardiger moenie die motor produseer nie, aangesien dit nie winsgewend is om dit te doen nie.
 - C Die vervaardiger moenie hierdie bykomende motor produseer nie, want die marginale koste is nie gelyk aan die marginale inkomste nie.
 - D Die vervaardiger moet hierdie bykomende motor produseer, omdat gemiddelde inkomste groter is as marginale inkomste.
29. 'n Proporsionele toename in die produktiewe doeltreffendheid in alle sektore van 'n land se ekonomie sal aangedui word deur 'n:
- A parallelle uitwaartse verskuiwing van die produksiemoontlikheidskurwe.
 - B parallelle inwaartse verskuiwing van die produksiemoontlikheidskurwe.
 - C nuwe posisie langs die produksiemoontlikheidskurwe.
 - D nuwe posisie buite die produksiemoontlikheidskurwe.

30. Met verwysing na die produksiemoontlikheidsdiagram hieronder, op watter punt is daar werkloosheid in die ekonomie?

Kapitaal-
goed

- A Punt E.
- B Punt F.
- C Punt G.
- D Punt H.
